

"SOCAR Green" nümunə göstərir

Şirkət COP29-da bərpaolunan enerji layihələri ilə təmsil edilir

COP29-un "yaşıl zona"sındakı pavilyonların hər biri iqlim konfransının tələblərinə uyğun hazırlanıb. Stendlərdə nümayiş olunan məhsullar təmsilçi şirkətlərin iqlim dəyişmələri ilə mübarizəyə verdikləri töhfələrlə xarakterizə olunur.

29-cu sessiyanın tərəfdaşlarından olan "SOCAR Green" MMC-nin böyük bir ərazini əhatə edən pavilyonu SOCAR-ın bərpaolunan və təmiz enerjiyə sadıqlığını nümayiş etdirir. "SOCAR Green" in burada tanınmış şirkət və təşkilatlarla həyata keçirdiyi innovativ layihələri, təşəbbüsləri təqdim olunur.

Şirkətin təmsilçisi Elçin Tarıqlıyevlə söhbətdən məlum oldu ki, "SOCAR Green" bərpaolunan enerji, "yaşıl hidrogen", geotermal enerji və karbondutma sahələrində əsas layihələri həyata keçirməyi planlaşdırır. Bunların hamısı həm Azərbaycanın, həm də SOCAR-ın 2050-ci ilədək xalis sıfır emissiya hədəflərinə nail olmasına kömək etmək, dayanıqlı inkişafı təşviq etmək məqsədi daşıyır. Şirkət 2030-cu ilə kimi məşəl qazlarını sıfıra salmağı da hədəfə alıb. Sonrakı 5 ildə isə məqsəd şirkətin ümumi emissiyalarını 20 faiz azaltmaqdır. Ümumilikdə SOCAR-ın əsas hədəflərindən biri neft-qaz istehsalçısı olmaqdan daha çox "yaşıl enerji" şirkətinə çevrilərək global bazarda öz sözünü deməkdir.

Xatırladaq ki, "SOCAR Green" SOCAR-ın dekarbonizasiya sisteminin bir parçası olan törəmə şirkətidir. Qurum Prezident İlham Əliyevin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" haqqında verdiyi sərəncamdan irəli gələn tapşırıqlar çərçivəsində cari ilin mart ayında təsis olunub. Məqsədi Azərbaycanda və kənarda "yaşıl enerji" layihələrinin həyata keçirilməsinə töhfə verməkdir. Həmsöhbətimiz "SOCAR Green" in beynəlxalq əlaqələri haqqında fikirlərini belə davam etdirdi: "MMC Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkəti ilə birgə 1000 meqavatlıq "Meqa" layihəsinin ilkin mərhələsində quruda 1 qıqavat gücündə külək və günəş enerjisi, BP şirkəti ilə birgə "Şəfəq" layihəsi çərçivəsində Cəbrayıl rayonunda 240 meqavat gücündə günəş enerjisi layihələrinin icrasına başlayıb. Həmçinin "ACWA Power", "Masdar" və "Energy China" şirkətləri ilə birgə Naxçıvan Muxtar Respublikasında günəş və külək enerjisi layihələrinin icrası nəzərdə tutulur. Qeyd edim ki, bu nüfuzlu şirkətlərlə əməkdaşlıq "yaşıl enerji", dekarbonizasiya və aşağı karbonlu layihələrin Azərbaycanda və xaricdə həyata keçirilməsində, SOCAR üçün yeni biznes imkanlarının yaradılmasında, bu sahələrdə kadr bazasının formalaşdırılmasında və mövcud potensialın gücləndirilməsində,

həmçinin "xalis sıfır" emissiya hədəflərinə çatmasında öz müsbət töhfəsini verəcək".

Söhbət zamanı o da məlum oldu ki, "SOCAR Green" in COP29-da təqdim etdiyi layihələrdən biri Biləsuvarda 445 və Abşeronda 245 meqavatlıq külək, digəri isə Neftçalada 323 meqavat gücündə günəş enerjisi stansiyalarının tikintisidir. Bu sıraya şirkətin Füzuli rayonunda inşa etməyi planlaşdırdığı günəş-elektrik stansiyasını da əlavə etsək, mənzərə aydın olur.

Pavilyonda nümayiş olunan və hər kəsin diqqətini çəkən avtomobil haqqında sualımızı da cavablandıran Elçin Tarıqlıyev dedi: "Gördüyünüz bu avtomobil "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin İtaliyanın "İtalqaz" şirkəti ilə yeni ortaqlayihəsidir. Yeraltı boru kəmərinə baş verən metan qazının sızması avtomobildə yerləşdirilmiş sensorlar vasitəsilə müəyyən olunur. Avtomobil hərəkətdə olanda sensor havanın tərkibini analiz edir, qaz aşkarlanarsa sürücünün yanındakı ekranda bu barədə məlumat görünür və texniki heyət dərhal müəyyən olunmuş ərazidəki qaz sızmasını aradan qaldırır. Yeri gəlmişkən, daha bir yeniliyi də deyim. Bu, dron texnologiyası ilə bağlıdır. Qaz sızmalarının müəyyən olunmasında təkə bu avtomobildən deyil, həm də dronlardan istifadə edilir. Baca qazlarının analizini məhz həmin dron yerinə yetirir. Obyektlərin təhlükəsizliyində də bəzi dronlar böyük rol oynayır. Təhlükə hiss olunan ərazidə dron birbaşa boru kəmərinə, ya da qaz anbarlarına girib sızmanın hansı nöqtədə baş verdiyini müəyyənləşdirir. Dronlar insan həyatına təhlükə yarada biləcək digər vəziyyətlərdən də xəbər verir".

Həmsöhbətimiz COP29 çərçivəsində "SOCAR Green" və "PowerChina" şirkətləri arasında imzalanan Anlaşma Memorandumundan da danışdı. Dedi ki, bu sənəd Azərbaycanda bərpaolunan enerji layihələrinin inkişafında birgə imkanların araşdırılması məqsədini daşıyır, günəş və külək elektrik stansiyalarının inşası, inteqrasiya olunmuş "ağıllı enerji" sistemləri, "yaşıl hidrogen" istehsalı ilə bağlı layihələrin qiymətləndirilməsi və sərmayə qoyuluşunda birgə sözləri nəzərdə tutur.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"